

در جدول پرفروش‌ترین فیلم‌های تجاری از سال ۲۰۰۹ تا امسال، ژانرهای جدی صدرنشین هستند

پرفروش‌های سینمای جهان؛ خبری از کمدی هان نیست

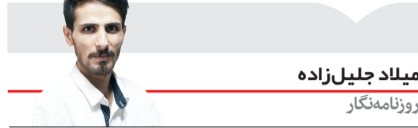

قرار داشت، باز هم توانستند رتبه بالاتری در جدول فروش تابستان ۱۳۹۸ کسب کنند. این اتفاق با سقوط کامل حمید فرخ‌نژاد در گیشه همزمان بود. فرخ‌نژاد که مدتی می‌شد خودش را به یک بازیگر پولساز کمدی تبدیل کرده بود، در چند فیلم اخیر شکست سنگینی خورد. بدون خلاص شدن از دست این نوع کمدی هان‌می‌شود به بالاترین سطح سینمای ایران حتی فکر هم کرد.

جدولی که در ادامه آمده، پرفروش‌ترین فیلم‌های سینمای جهان در ۱۰ سال اخیر را نشان می‌دهد. همچنان در فهرست ۵۰ فیلم پرفروش تاریخ سینما حتی یک کمدی به چشم نمی‌خورد. در فهرست پرفروش‌های ۱۰ ساله سینمای جهان هم همین نتیجه به دست می‌آید. «آواتار» که در سال ۲۰۰۹ اکران شد، عنوان پرفروش‌ترین فیلم تاریخ سینما را هم هنوز در اختیار دارد. فروش خارجی تمام این فیلم‌ها که همگی تولید آمریکا هستند، بدون استثنا از ۵۰ درصد بالاتر است و در اکثر موارد به بالای ۶۰ و ۷۰ درصد می‌رسد. میزان بالای فروش فیلم‌ها در خارج از آمریکا نشان می‌دهد این سنجش از علاقه مخاطبان سینما به ژانرهای مختلف فقط کشور آمریکا را شامل نمی‌شود. نمی‌توان ادعای سازندگان کمدی‌های سطح پایین ایرانی را پذیرفت که می‌گویند مردم ایران در تمام جهان استثنایی هستند و فقط کمدی دوست دارند.

نیست. اینکه سینمای ایران به سمت ساخت آثار ابرقهرمانی، تخیلی، پلیسی، انیمیشن و ژانرهای پرطرفدار دیگری مثل فاجعه، وحشت، اسپرت و... نمی‌رود و تمام توانش را صرفاً روی تولید کمدی‌هایی مثل «من سالوادور نیستم»، «رحمان ۱۴۰۰» و «ما همه باهم هستیم» می‌گذارد، نه به دلیل ضعف تکنولوژیک، بلکه به دلیل ضعف در بخش داستان‌نویسی است. عوامل فعلی سینمای ایران نشان داده‌اند که توانایی آنها در خلق داستان‌های سینمایی، در همین حد موجود است و برای ورود به ژانرهای جدید و قوت پیدا کردن سناریوها نیاز به حضور افرادی جدید احساس می‌شود. در تیرماه سال ۱۳۹۸ بالاخره کمدی «ما همه با هم هستیم» در جدول فروش از «شبی که ماه کامل شد» با یک مضمون جنایی والبنه عاشقانه پایین‌تر آمد. این اتفاق به‌رغم تمام تلاش‌هایی رقم خورد که توسط حامیان کمدی‌های سطح پایین به نفع «ما همه با هم هستیم» انجام شد. این بار مهندسی اکران هم نتوانست کاری برای کمدی‌ها کند. مدتی بعد مشخص شد که فیلم‌معمایی «سرخ پوست» هم در تعقیب این کمدی پرخرج قرار دارد و به‌نظر می‌رسد نتیجه نهایی این فصل از اکران، لااقل دو فیلم را بالاتر از پرخرج‌ترین کمدی تاریخ سینمای ایران در جدول فروش قرار دهد. این فیلم‌های غیرکمدی، بدون یک حمایت منسجم و برنامه‌ریزی شده و به‌رغم تمام موانعی که سرراه‌شان

مشخصی پشت این حرف قرار نداشت و این کم‌دین سعی می‌کرد این واقعیت را که در حال انجام ساده‌ترین کار است، وارونه‌نمایی کند. پاسخ ساده درباره چرایی وضعیت بالادستی کمدی‌ها در سینمای ایران این است که عده‌ای فقط بلدند همین‌طور فیلم بسازند و برای همین سعی دارند که کمدی در صدر بماند. ژانر حماسه پرفروش‌ترین ژانر دنیاست. فروش فیلم‌های ابرقهرمانی در سراسر دنیا این نشان می‌دهد. انواع فیلم‌های پلیسی، اکشن و جاسوسی در رده بعد قرار می‌گیرند. انیمیشن که به نوعی ذیل سینمای کودک تعریف می‌شود، یک مسیر موزی و بسیار پررونق با حماسه‌ها، اکشن‌ها و فیلم‌های پلیسی‌باز کرده است. برای اینکه کودک بتواند به سینما برود، معمولاً لازم است که والدین او هم همراهش باشند و همین قضیه انیمیشن‌ها را بسیار پرفروش‌تر می‌کند. البته در ساختار این فیلم‌ها هم به مخاطب بزرگسال توجه ویژه‌ای شده است. ساخت فیلم‌های ابرقهرمانی، تخیلی، پلیسی و آثار انیمیشن، همگی به ساختار قوی داستانی احتیاج دارند. در نگاه اول ممکن است به‌نظر برسد تولید این نوع فیلم‌ها به دلیل کاستی‌های تکنولوژیک در ایران با مانع روبه‌رو هستند؛ اما در یک، دودو دهه اخیر کوچک‌ترین کشورهای دنیا، بزرگ‌ترین و جذاب‌ترین اکشن‌ها را ساخته‌اند و این نشان می‌دهد چنین چیزی لااقل به‌طور صددرصد در انحصار هالیوود

میلاد جلیل‌زاده
روزنامه‌نگار

آیا ژانری که مردم دنیا بیشتر از تمام ژانرهای سرگرمی‌ساز دیگر سینما می‌پسندند، کمدی است یا کمدی راحت‌ترین نوع فیلم‌سازی به حساب می‌آید و عوامل مختلف جهان همین دلیل سست آن رفته‌اند؟ یک بررسی کلی از فروش تمام فیلم‌های تاریخ سینمای جهان، با احتساب نرخ تورم ارز، نشان می‌دهد کمدی خصوصاً به آن سبک رایج در سینماهای سطح پایین، مثل روحی‌های ایرانی، کمدی‌های سیخف ایتالیایی، مصری و... هیچ‌گاه در رده پربیننده‌ترین آثار نبوده‌اند. از میان ۵۰ فیلم پرفروش تاریخ سینمای جهان، بعضی از مواردی که گاهی از طنز دارند، اما هیچ‌کدام کمدی نیستند. سلیقه مخاطبان سینما در کشورهای مختلف جهان تفاوت‌های محسوس با هم دارد اما در هیچ‌جای دنیا مردم صرفاً برای خندیدن بلیت نخریده‌اند تا به سینما بروند. این بررسی حتی در مورد سینمای ایران هم همین نتیجه را خواهد داد. سینمای فیلمفارسی که نمونه شاخصی از کمدی‌های روحی‌باز بود، یکی، دو سال پیش از انقلاب کاملاً ورشکسته شد. پس از انقلاب هم پرمخاطب‌ترین فیلم‌ها، کمدی نبودند و بالا قرار گرفتن آثار کمدی در جدول پرفروش‌های سینمای ایران که طی چند سال اخیر اتفاق افتاده، نشانه‌ای از قهر باقی مخاطبان با گیشه است. عوامل سینمای کمدی در این سال‌ها تلاش زیادی کرده‌اند که هیبت نمادین این ژانر به‌عنوان پرفروش‌ترین گونه سینمای ایران شکسته نشود. آنها در اکران سینمای ایران قوی‌ترین بازو‌ها را در اختیار دارند و از این طریق تمام تلاش‌شان را انجام می‌دهند تا الگویی غیر از همان الگو که آنها توانایی ساخت فیلم در آن را دارند، جانپند. خندانند مخاطب به‌رغم آنچه که معمولاً از طرف عوامل این فیلم‌ها به‌عنوان سخت‌ترین کار عنوان می‌شود. مدتی است که کار است. یکی از کم‌دین‌های معروف سینمای ایران سال‌ها پیش در مصاحبه‌ای گفته بود که خندانند مخاطب هفت برابر سخت‌تر از به‌گربه انداختن اوست. هیچ منبع علمی

خبر

افتتاح یک سینمای دیگر کنار مجتمع تجاری

در پنج سال اخیر تعداد پردیس‌های سینمایی افزایش یافته است و اکثر آنها در کنار پاساژها و مال‌های بزرگ ساخته شده‌اند. موفقیت بخش تجاری و بازار مجتمعهایی همچون کوروش، در سرعت بخشیدن این شکل ساخت‌وسازها هم بی‌تأثیر نبوده است. به‌تازگی یک پردیس سینمایی با ظرفیت حدود هزار صندلی در کنار مجتمع تجاری تفریحی اکومال افتتاح شده است. عملیات ساخت مجتمع تجاری اکومال، در سال ۹۲ با هدف استفاده از ظرفیت‌های ویژه شهر کرج آغاز شد. روز گذشته ۱۴ تیرماه، پردیس سینمایی «اکومال» کرج به احترام و یاد عباس کیارستمی اکران فیلم‌های خود را آغاز کرد. سها علمیرادی، مدیر این پردیس سینمایی در گفت‌وگویی با ایسنا درباره این پردیس تازه‌ساز توضیح داد: «این سینما اکران فیلم‌های خود را به احترام سالروز درگذشت عباس کیارستمی از امروز آغاز کرده و قرار است در چند روز آینده نیز افتتاحیه رسمی با حضور مسئولان مربوطه داشته باشیم. این پردیس سینمایی که در استان البرز، شهر کرج، جاده مشکین‌دشت و محله زرکان‌نو ساخته شده، یکی از مدرن‌ترین سالن‌های سینمایی این استان خواهد بود.» او درباره تجهیزات موجود در این پردیس سینمایی که حدود ۲۰ میلیارد تومان هزینه ساخت آن شده است، بیان کرد: «این پردیس ۶ سالن سینمایی دارد که شامل سالن‌های چندمنظوره، سیستم صوتی دالبی و سیستم پخش D-cinema در یکی از سالن‌ها و E-cinema در دیگر سالن‌هاست. این مجموعه در طبقه اول مجتمع تجاری، فرهنگی و تفریحی اکومال با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی طی حدود ۶ ماه ساخته شد. این پردیس سینمایی ۹۳۰ صندلی دارد که به تفکیک سالن‌ها: یک: ۴۹۲ صندلی، سالن دو: ۸۳ صندلی، سالن سه: ۹۵ صندلی، سالن چهار: ۹۵ صندلی، سالن پنج: ۴۲ صندلی و سالن ۶: ۱۲۳ صندلی دارد.»

مدیر پردیس سینمایی اکومال افزود: «این مدرن‌ترین پردیس است که از نظر تعداد سالن و تجهیزات استاندارد است. ما از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی حمایت‌های مالی و معنوی گرفته‌ایم، اما نسبت به حجم کلی سرمایه‌ای که برای ساخت این محل صرف شده، مقدار زیادی نبوده و کاملاً هزینه‌ها برعهده بخش خصوصی بوده است. همچنین براساس ضوابطی که وجود دارد از سوی موسسه سینماشهر نیز حمایت‌هایی از ما شده است.» علمیرادی درباره قیمت بلیت این سینما با بیان اینکه بهای بلیت در ساعات مختلف متفاوت است، گفت: «در این پردیس سینمایی براساس سالن سینمایی، ساعت و کیفیت پخش، بهای بلیت‌ها از ۱۲ هزار تومان تا ۲۰ هزار تومان متغیر خواهد بود.»

سال	نام فیلم	ژانر	رده سنی	بودجه (میلیون دلار)	رقم فروش جهانی (دلار)	درصد فروش داخلی	درصد فروش خارجی
۲۰۰۹	آواتار	فانتزی علمی-تخیلی	PG-۱۳	۲۳۷	۲,۷۸۷,۹۶۵,۰۸۷	۲۷,۳	۷۲,۷
۲۰۱۰	داستان اسباب‌بازی ۳	انیمیشن	G	۲۰۰	۱,۰۶۶,۹۶۹,۷۰۳	۳۸,۹	۶۱,۱
۲۰۱۱	هری پاتر و یادگاران مرگ - قسمت دوم	فانتزی	PG-۱۳	-	۱,۳۴۱,۵۱۱,۲۱۹	۲۸,۴	۷۱,۶
۲۰۱۲	انتقام جویان (اونجرز)	ابرقهرمانی	PG-۱۳	۲۲۰	۱,۵۱۸,۸۱۲,۹۸۸	۴۱	۵۹
۲۰۱۳	منجمد	انیمیشن	PG	۱۵۰	۱,۲۷۶,۴۸۰,۳۳۵	۳۱,۴	۶۸,۶
۲۰۱۴	تبدیل شوندگان: عصر انقراض	علمی-تخیلی	PG-۱۳	۲۱۰	۱,۱۰۴,۰۵۴,۰۷۲	۲۲,۲	۷۷,۸
۲۰۱۵	جنگ ستارگان: نیرو برمی‌خیزد	علمی-تخیلی	PG-۱۳	۲۴۵	۲,۰۶۸,۲۲۳,۶۲۴	۴۵,۳	۵۴,۷
۲۰۱۶	کاپیتان آمریکا: جنگ داخلی	ابرقهرمانی	PG-۱۳	۲۵۰	۱,۱۵۳,۳۰۴,۴۹۵	۳۵,۴	۶۴,۶
۲۰۱۷	جنگ ستارگان: آخرین جدایی	علمی-تخیلی	PG-۱۳	۳۱۷	۱,۳۳۲,۴۲۲,۰۵۱	۴۶,۵	۵۳,۵
۲۰۱۸	انتقام جویان: جنگ ابدیت	ابرقهرمانی	PG-۱۳	-	۲,۰۴۶,۴۱۲,۱۶۱	۳۳,۱	۶۶,۹
۲۰۱۹	انتقام جویان: پایان بازی	ابرقهرمانی	PG-۱۳	۳۵۶	۲,۷۶۶,۳۴۰,۶۸۳	۳۰,۵	۶۹,۵

چارسو

پیش‌بینی افتتاحیه ۳۰ میلیون دلاری برای فیلم تارنتینو

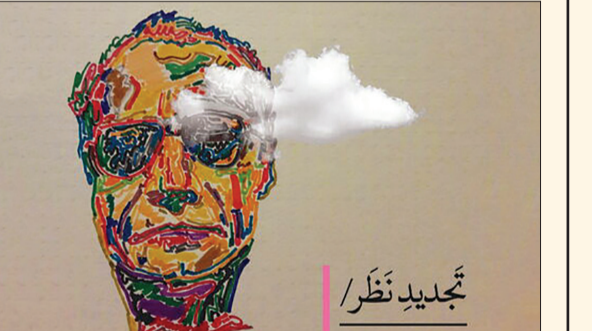
«روزی روزگاری در هالیوود» درامی که برای ادای احترام به دوران طلایی هالیوود ساخته شده، چشم به افتتاحیه‌ای ۲۸ تا ۳۰ میلیون دلاری دارد. پیش‌بینی می‌شود این فیلم که با حضور بازیگران درجه یک از جمله لئوناردو دی‌کاپریو و برد پیت ساخته شده، کارش را با افتتاحیه‌ای حدود ۳۰ میلیون دلاری آغاز کند. برخی پیش‌بینی‌ها از فروش آن در اولین آخر هفته اکران تا ۵۰ میلیون دلار حکایت می‌کنند. سونی که تهیه‌کننده این فیلم است حدود ۹۰ میلیون دلار برای تولید فیلم هزینه کرده است. فیلم‌های تارنتینو معمولاً در روزهای افتتاحیه فروش بسیار بزرگی ندارند و بزرگ‌ترین تجربه فروش این کارگردان با فیلم «جانگوی از بندرها» شده با فروش ۲۸ میلیون دلاری ثبت شده است؛ اما آنها معمولاً مدتی طولانی در سینماها باقی می‌مانند. «جانگوی از بندرها» هنوز پرفروش‌ترین فیلم این کارگردان است که کارش را با فروش ۱۶۲ میلیون دلاری در آمریکا و فروش ۲۶۲ میلیون دلاری در بازار بین‌المللی به پایان برد. «هشت نفرت‌انگیز» کارش را با افتتاحیه ۱۵ میلیون دلاری شروع کرد و در نهایت در آمریکا ۵۴ میلیون دلار فروخت. این تریلر وسترن در بازار بین‌المللی نیز ۱۰۱ میلیون دلار فروخت. در «روزی روزگاری در هالیوود» دی‌کاپریو و برد پیت در نقش یک بازیگر تلویزیون و بدل او ظاهر شده‌اند که تلاش‌شان این است در هالیوود در حال تغییر جایگاه خود را پیدا کنند. آنها همسایه‌های شارون تیت با بازی مارگورای هستند و با ماجرای کشته شدن او توسط دادوسته چارلز مانسون روبه‌رو می‌شوند. این فیلم امسال اولین نمایش جهانی‌اش را در جشنواره فیلم کن تجربه کرد و با شوقی ۶ دقیقه‌ای حضار روبه‌رو شد. «روزی روزگاری در هالیوود» ۲۶ جولای و تقریباً همزمان با فیلم لایو اکشن «شیر شاه» روی پرده می‌رود.

طرفداران سریال‌های کره‌ای از «خانه پوشالی» بیشترند

سعید شیخ‌زاده که این روزها مشغول دوبله یک سریال پلیسی-جنایی برای تلویزیون است، درباره خرید سریال‌های جدید برای تلویزیون و دوبله آنها اظهار کرد: «اصولاً خرید کار سینمایی مشکلی ندارد، اما برای خرید سریال نیاز به سواس بیشتری است که تلویزیون باید به آن توجه داشته باشد. از میان سریال‌ها هم سریال‌های کره‌ای طرفدار زیادی دارد و تا زمانی که مردم دوست داشته باشند این سریال‌ها وارد می‌شود.» این دوبلور و مدیر دوبلاژ در گفت‌وگویی با ایسنا درباره دوبله سریال‌های کره‌ای در تلویزیون اظهار کرد: «سریال‌های کره‌ای در تلویزیون طرفدار دارد و تا زمانی که مردم دوست داشته باشند، وارد می‌شوند. این واقعیتی است که سریال‌های کره‌ای واقعاً مخاطب دارند. شاید سلیقه من نباشد، اما مسلمانا مردم دوست دارند. بیننده سریال‌های کره‌ای حتی از کارهای باکیفیت و درجه یک دنیا هم بیشتر می‌تواند باشد. وی ادامه داد: «تلویزیون چندی پیش سریال «خانه پوشالی» را که سریال بسیار درجه یک و عالی بود، پخش کرد؛ سریالی که در تمام دنیا پرطرفدار بود ولی اصلاً مورد استقبال مخاطبان ما قرار نگرفت. معتقدم باید کمی سطح سلیقه مردم را تغییر دهیم.» این دوبلور وضعیت این روزهای دوبله را نسبتاً خوب توصیف کرد و در عین حال گفت: «باز هم جا دارد تلویزیون بیش از این در بخش خارجی سرمایه‌گذاری کند و بتواند سریال‌های بیشتری بگیرد. اصولاً در خرید کار سینمایی مشکلی نیست، اما در انتخاب سریال، تلویزیون باید سواس بیشتری به خرج بدهد؛ چرا که آن چیزی که باب طبع مخاطب ایرانی باشد، خود مساله‌ای است.»

پرونده پزشکی کیارستمی به روی صحنه تئاتر

عباس کیارستمی، کارگردان «خانه دوست کجاست؟» از اسفند سال ۹۴ تا اوایل اردیبهشت ۹۵ به دلیل انجام چند عمل جراحی در ناحیه روده در بیمارستان بستری شد و پس از آن هم چندبار دیگر به بیمارستان مراجعه کرد تا اینکه سرانجام هشتم تیرماه ۹۵ برای تکمیل مراحل درمان به پاریس رفت ولی چند روز بعد (۱۴ تیرماه) در همان شهر پاریس و در ۷۶ سالگی درگذشت. خانواده کیارستمی نسبت به قصور تیم پزشکی ایران شکایت کردند که یکی از جنجالی‌ترین پرونده پزشکی کشور بود. حالا گفته می‌شود نمایشی با عنوان «تجدید نظر» با پرداختن به پرونده پزشکی عباس کیارستمی برای اجرا بر صحنه تئاتر آماده می‌شود. امیر اخوین، کارگردان این نمایش در گفت‌وگویی با ایسنا درباره کار جدید خود بیان کرد: «زمانی که نمایش «ساختگی» را به شیوه اجرایی لکچر پرفورمنس در تالار مولوی اجرا می‌کردم با درگذشت آقای کیارستمی همراه بود و از آنجا که بحث پرونده پزشکی ایشان هم مطرح بود، تصمیم گرفتم نمایشی را با این موضوع و با همان شیوه اجرایی لکچر پرفورمنس که به آن علاقه‌مند شده بودم و بازخورد خوبی هم داشت، اجرا کنم.» او توضیح داد: «نمایش «ساختگی» درباره پنج مرزبانی بود که سال ۹۲ در مناطق مرزی ایران روده شدند و ما این ماجرا را به همان شیوه اجرایی که اشاره کردم و در واقع شاخه‌ای از تئاتر مستند است، تحلیل می‌کردیم، اما درباره پرونده پزشکی آقای کیارستمی هرچه جلوتر رتیم موضوع به خطای پزشکی نزدیک‌تر می‌شد و در نهایت آنچه برای اجرا در نظر داریم با محوریت خطای پزشکی آماده شد.» به گفته وی این نمایش که اطلاعات لازم مرتبط با پرونده پزشکی زنده‌یاد کیارستمی هم برای آن جمع‌آوری شده است، در همراه اجرا می‌شود و بررسی‌ها برای گرفتن توافق نهایی با یکی از تالارهای نمایشی در حال انجام است.

چرا قدرت سلطان کنسرت از وزیر ارشاد بیشتر است؟

چندی پیش محمد معتمدی، خواننده موسیقی سنتی در بست اینستاگرامی خود از مافیای موسیقی گفت و اینکه سلطان موسیقی قدرتی بالاتر از وزارت ارشاد دارد. او طی یادداشتی کوتاه با عنوان «قدرت مالی» در مورد صحت ادعایش نوشته است: «کل بودجه سالانه دفتر موسیقی وزارت ارشاد حدود ۱۰ میلیارد تومان است. تا اینجا را به خاطر داشته باشید. یک تحلیل و محاسبه ساده می‌بینیم که روی سایت خصوصی سلطان، به‌طور متوسط روزانه ۱۰ هزار بلیت کنسرت، تئاتر، جشن، جنگ و امثالهم برای تهران و شهرستان‌ها به فروش می‌رسد. میانگین بهای بلیت، امروز حدود صد هزار تومان است؛ یعنی روزانه یک میلیارد تومان به حساب سلطان وارز می‌شود. پنج درصد از مبلغ کل فروش بلیت سهم سلطان است؛ یعنی روزانه ۵۰ میلیون تومان. اگر کل روزهای بلیت‌فروشی در سال را ۳۰۰ روز در نظر بگیریم، می‌شود به‌عبارتی سالی ۱۵ میلیارد تومان درآمد سلطان؛ یعنی ۱/۵ برابر کل بودجه موسیقی کشور. تازه این سود خالص سلطان است و گردش مالی حدود ۳۰۰ میلیاردی حساب بانکی سلطان، اعطای تسهیلات و گشایش اعتبارات سنگین بانکی برای وی را موجب می‌شود. البته بخش قابل توجهی از آنچه روی سایت سلطان به فروش می‌رسد، کنسرت‌هایی است که خود سلطان در مقام برگزارکننده و تهیه‌کننده اجرا می‌کند که اگر حتی ۲۰ درصد از کل بلیت‌ها را شامل شود، درآمد سلطان در حالت بدبینانه به حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیارد در سال می‌رسد. این گونه است که سلطان تنها با ثبت یک دامنه اینترنتی و از طریق یک لپ‌تاپ (و البته حمایت‌های چندین ساله درون سیستمی)، به لحاظ بعد مالی از وزارت ارشاد قوی‌تر است.»